

WERKEN MET OUDERS

Een goede relatie tussen ouders en de pedagogisch medewerker is een belangrijke pedagogische bouwsteen voor de kinderopvang. Maar hoe werk je professioneel samen met ouders?

Over de pedagogiek in de kinderopvang is veel literatuur beschikbaar. Maar over de professionele omgang met ouders een stuk minder. Daarom leek het mij interessant om te kijken naar wat er binnen de jeugdzorg recent gepubliceerd is over dit onderwerp. Daarbij stuitte ik op de herdruk van het boek 'Snap jij die ouders?'

Vooraf praktijkboek

Dit is vooral een praktijkboek. In dit boek wordt niet zozeer de kennis van, of literatuur over, ouderschap besproken. De auteurs geven handvatten voor een concrete aanpak en professionele houding naar ouders. Zij illustreren de handvatten met praktijkvoorbeelden uit de jeugdgezondheidszorg. Het praktijkboek bestaat uit vijf delen, waarin de volgende onderwerpen worden besproken:

Deel 1 gaat over ouderschap

- de tijdloze en kwetsbare relatie van een ouder met zijn kind
- het opvoeden door ouders en professionals
- de interne dialoog als krachtbron van ouders
- omstandigheden van het ouderschap

Deel 2 behandelt oudergerichtheid als basishouding

- het je verplaatsen in de positie van de ouder
- de invloed van ervaringen, emoties en visies
- ouders en de kritische zelfreflectie van de professional

Deel 3 zet professionele ondersteuning centraal

- ondersteuning van de ouderlijke 'binnenwereld'
- ouderondersteuning gericht op de omstandigheden van de ouder

Deel 4 over oudergericht werken in de diverse sectoren

- ouders en hulpverleners bij een 'normale' kinderonwikkeling
- ouders en hulpverleners bij een stagnerende kinderonwikkeling
- specifieke sectoren waarin met ouders wordt samengewerkt

Deel 5 doet suggesties voor oefening en verwerking

Per hoofdstuk zijn er observatievragen, discussievragen, nader-onderzoekvragen, verwijzing naar relevant YouTube-film-materiaal en oefeningen om alleen (of samen met collega's) mee aan de slag te gaan. De ondertitel 'Basisboek professioneel werken met ouders' verwijst zowel naar de inhoud als naar de lezersgroep van dit boek. 'Als lezersgroep zien we diegenen die professioneel worden opgeleid of bijgeschoold en die als professionals in veel sectoren van hulp en dienstverlening met ouders moeten samenwerken rondom een kind. Met dit boek willen we aan vele professionals een handreiking bieden', aldus het voorwoord.

Concrete suggesties

Op de vraag 'Snap jij die ouders?' is volgens de auteurs geen eenduidig antwoord mogelijk. De auteurs bieden de lezer handvatten om vraagstukken rondom kinderen zowel te bezien vanuit het kindperspectief als vanuit het ouderperspectief. Er worden suggesties gedaan voor een concrete aanpak en attitude van de professional.

Het boek is een pleidooi voor alle professionals die met kinderen en ouders werken om te blijven oefenen in perspectiefwisseling. De dialoog met ouders en ook de dialoog met collega's biedt de professional stof voor zelfreflectie op de eigen attitude.

Samenwerken met ouders vraagt van de professional een respectvolle en vooral open houding naar ouders. Een valkuil is om op ouders te reageren vanuit beelden die je hebt van de ouder(s), algemene verwachtingen over ouderschap, de eigen werksituatie, de eigen ervaringen en emoties bij ouderschap of het kind. Hoe je omgaat met deze ervaringen en emoties en hoe je daarvan 'vrij speelt' wordt uitgebreid besproken in verschillende praktijkvoorbeelden.

Handreiking bieden

'Snap jij die ouders?' bespreekt in elk hoofdstuk een aspect van het ouderschap in relatie tot de basishouding van de professional. Dit gebeurt met een korte inleiding, een uitwer-

king in beknopte tekst met praktijkvoorbeelden en een samenvatting aan het eind van elk hoofdstuk.

In het eerste deel wordt pakkend geschreven over de impact van het ouderschap. De geboorte van een kind is tevens de start van een tijdloze onzekere kwetsbare relatie van 'het ouder zijn van een kind'. Dit is voor elke ouder anders, maar ook 'ouder zijn' voor elk individueel kind in het gezin is anders.

Het tweede deel gaat over oudergerichtheid als basishouding en het pleidooi voor kritische zelfreflectie van de professional. De handvatten besproken in deze eerste twee delen zijn zonder meer bruikbaar voor de kinderopvang. De overige delen zijn inhoudelijk interessant om te lezen, maar vragen wel van de lezer de aangeleverde handvatten te vertalen naar de eigen werkcontext van de kinderopvang. De bespreking in deel 4 (over de relatie met ouders in de kinderopvang) biedt geen vernieuwende inzichten. In deel 5 worden suggesties voor oefening en verwerking aangeboden, zodat 'Snap jij die ouders?' ook als werkboek gebruikt kan worden.

Bruikbaarheid

Het boek is zeer bruikbaar voor leidinggevenden, pedagogisch beleidsmedewerkers, trainers of docenten om een bijeenkomst (of meerdere verdiepende bijeenkomsten) over de relatie met ouders in de kinderopvang voor te bereiden. Ook voor verdieping in het coachen van medewerkers en teams geeft dit boek handvatten.

Snap jij die ouders? Basisboek professioneel werken met ouders | Pieter Remmerswaal en Ad de Gouw | 200 Pagina's | 2e druk 2019 | SWP

*Deze recensie is gemaakt door Clarine de Leve, pedagoog en directeur van www.e-schoolkinderopvang.nl
E: c.de.leve@vyvojoopleiden.nl*